

महाराष्ट्र शासन
विधि व न्याय विभाग

शासन ज्ञापन क्रमांक- घबांअ १२२५/प्र.क्र. ४९/का.०५

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक : २१ जानेवारी, २०२६.

विषय - सन २०२५-२६ अर्थसंकल्पीय अनुदान मागणी क्र. जे-५, ७६१०- शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्ज - (२०१)(००)(०१) घर बांधणी अग्रिम वाटप.

- संदर्भ -** १. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांकः - अग्रिम १०९६/प्र.क्र.२६/९६/विनियम, दि. १५.१०.१९९६.
 २. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक -घबांअ २०२३/प्र. क्र. ३१/२०२३/विनियम, दि.०१.०३.२०२४
 ३. विधि व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- अनुदा १८२५/प्र.क्र. १९/का-२३, दि.०७/०४/२०२५
 ४. विधि व न्याय विभाग, शासन ज्ञापन क्रमांक-घबांअ १२२५/प्र.क्र.४९/का.०५, दि.०२ मे, २०२५,
     दि.०४ जून, २०२५, दि.०२ जुलै, २०२५, दि.१८ जुलै, २०२५, दि.११ ऑगस्ट, २०२५,
     दि. २९ ऑगस्ट २०२५, दि.०१ ऑक्टोबर, २०२५

ज्ञापन:-

विधि व न्याय विभाग “मागणी क्र. जे-५, लेखाशिर्ष ७६१०-शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्ज (२०१)(००)(०१)-घरबांधणी अग्रिमे, अनिवार्य (७६१० ०४७२) (दत्तमत)” खाली २०२५-२६ या वित्तिय वर्षाकरिता मंजूर अनुदानातून, सोबतच्या “विवरणपत्र-अ” आणि यादी क्रमांकः १ मध्ये दर्शविलेल्या शासकीय अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना “घरबांधणी अग्रिम” या प्रयोजनासाठी अनुदानाचे वाटप करण्यासाठी, “विवरणपत्र-अ” च्या रकाना क्र. ३ मध्ये दर्शविलेल्या नियंत्रक अधिकारी यांना रकाना ४ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे एकूण रु. ३०,००,०००/- (रुपये तीस लाख फक्त) इतक्या अनुदानाचे खालील अटींच्या अधीन राहून वितरण करण्यास मंजुरी देण्यात येत आहे.

अटी आणि शर्ती :-

(१) हा निधी, वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. घबांअ१०९९/प्र.क्र.२/९९/विनियम, दि. ८.७.१९९९ व शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. घबांअ१०८८/(१५५)/विनियम, दि. ६.११.१९९०, शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.घबांअ१०९१/प्र.क्र.५६/२०११/ विनियम, दि.२७.२.२०१२, शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक घबांअ २०.१२/प्र. क्र. ३०/२०१२/विनियम, दि. २०.२.२०१५ व शासन निर्णय क्रमांक -घबांअ २०२३/प्र. क्र. ३१/ २०२३/ विनियम, दि. ०१.०३.२०२४, तसेच, मुंबई वित्तीय नियम, १९५९, नियम १३४, परिशिष्ट २६ मधील विहित नियम/अटींचे पालन करून वितरीत करण्याची दक्षता संबंधित नियंत्रक अधिकारी यांनी घ्यावी. वर नमूद दि.०१.०३.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयातील अट क्र.१ विशेष बाब म्हणून वगळण्यात आली आहे. घरबांधणी अग्रिमाच्या रकमेचे वितरण आदेश पारित करतांना संबंधित नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी वित्त विभागाच्या प्रचलित शासन निर्णय व नियमावलीतील तरतुदींच्या अनुषंगाने प्रस्तावाची छाननी करावी. तदनंतरच, निधी वितरणाचे आदेश काढून कोषागारातून रक्कम आहरीत करावी.

(२) प्रमाणित अग्रिम संबंधित अर्जदारास वितरीत करण्यापूर्वी अर्जदाराने सर्व बाबींची/कागदपत्रांची पूर्तता केलेली आहे व अर्जदार स्थायी असल्याची पूर्ण खात्री करावी. तसेच, अर्जदार सेवानिवृत्त होण्यापूर्वी त्याच्याकडून मंजूर करण्यात आलेल्या संपूर्ण अग्रिमाची व्याजासह वसुली होईल याची दक्षता संबंधित नियंत्रक अधिकारी यांनी घ्यावी.

(३) अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वित्तीय वर्षाचे अनुदान उपलब्ध असेपर्यंत या अग्रिमास मंजुरी देऊन अग्रिमाची रक्कम कोषागारातून काढण्यात यावी. तसेच, कोषागारातून रक्कम काढल्यानंतर ती रक्कम तीन दिवसाच्या आत संबंधित अर्जदाराला देण्यात यावी.

(४) "तयार घर खरेदी" या प्रयोजनासाठी अग्रिम प्रमाणित करण्यात आलेल्या अर्जदारांकडून मुंबई वित्तीय नियम, १९५९ अंतर्गत परिशिष्ट २६ मधील प्रपत्र ऐ-२ मध्ये करारनाम्याची प्रत भरुन घेण्यात आल्यावरच अग्रिमाची रक्कम प्रत्यक्षात अदा करण्यात यावी. तयार घर खरेदी (जुने अथवा नवे) या प्रयोजनासाठी अर्जदारास शासन निर्णय, वित विभाग क्रमांक घबांअ १०८७/(४६५)/विनियम, दिनांक ६.११.१९९० मधील विशिष्ट अटींच्या अधीन राहून व त्यामध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे सादर केलेली आहेत, याची खात्री झाल्यावरच अग्रिम मंजूर करण्यात यावा. तसेच, नियंत्रक अधिकारी यांनी जुने तयार घर/नवीन तयार घर याबाबत अधिकारी/कर्मचारी यांचेकडून खरेदीचे करारपत्र स्विकारताना योग्य ते मुद्रांक शुल्क (Stamp Duty) भरुन दुख्यम निबंधक, महसूल व वन विभाग यांच्याकडे संबंधितांकडून नोंदणी (Registration) केले असल्याबाबतची शहानिशा करावी.

(५) "घर खरेदीसाठी/घर बांधणीसाठी वित्तीय संस्थेकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड" या प्रयोजनासाठी अग्रिम प्रमाणित करण्यात आले आहे, अशा अर्जदारांकडून अग्रिम मंजुरी पूर्वी त्यांच्या कर्ज व शिलकीबाबतचे संबंधित वित्तीय संस्थेने दिलेले अलीकडील प्रमाणपत्र घेऊन त्याप्रमाणे प्रत्यक्ष शिल्क कर्जाइतकेच अग्रिम मंजूर करावे.

(६) जर काही कारणास्तव अग्रिम मंजूर करण्यात येत नसेल, तर, तसे शासनास त्वरीत कळविण्यात यावे. तसेच प्रमाणित अग्रिमापेक्षा कमी रक्कम मंजूर करण्यात येत असेल, तर, तसेही समुचित तपशीलासह तात्काळ कळविण्यात यावे व प्रमाणित अग्रिमाची उर्वरित रक्कम या विभागास अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे (BEAMS) तात्काळ परत करण्यात यावी.

(७) घरबांधणी अग्रिम मंजुरी आदेश काढतांना सदर सदनिकेचा वा घराचा विमा शासकीय विमा निधीकडे उत्तरविण्यात यावा अशी अट आदेशात नमूद करावी व त्याचे काटेकोरपणे पालन होईल, याची दक्षता घ्यावी. तसेच, सदर मंजुरी आदेशाची प्रत विमा संचालक, महाराष्ट्र राज्य, गृहनिर्माण भवन, म्हाडा, २६४, पहिला मजला, वांद्रे (पूर्व) मुंबई-४०० ०५१ यांनाही माहितीसाठी अग्रेषित करावी.

(८) प्रत्येक नियंत्रक अधिकारी यांनी उद्दीष्ट निहाय केलेला दर महिन्याचा प्रत्यक्ष खर्च हा महालेखापाल यांच्या लेख्यामध्ये दर्शविण्यात आलेल्या खर्चाशी तंतोतंत जुळण्यासाठी <http://agmaha.cag.gov.in> या वेबसाईटवर दरमहा मासिक खर्चमेळाचे काम ऑनलाईन करण्यात यावे व पडताळणी केलेल्या खर्चाचे मासिक विवरणपत्र रिंकंसिलीएशन कंप्लिशन स्लिपसह प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत या विभागाच्या कार्यासन ५/२४ कडे पाठविण्यात यावे.

(९) अर्जदारास ज्या प्रयोजनासाठी अग्रिम मंजूर करण्यात आले आहे, त्याने त्याच प्रयोजनासाठी त्या रकमेचा विनियोग करण्यात आला असल्याच्या “विनियोग प्रमाणपत्राची” मूळ प्रत मंजुरी अधिका-यांनी त्यांच्या अभिलेखात ठेवून दुर्यम प्रत शासनास पाठवावी. तसेच, प्रमाणित केलेल्या रकमेचा विनियोग विहित कालावधीत न झाल्यास प्रमाणित रक्कम त्वरीत शासनास प्रत्यार्पित करण्यात यावी.

(१०) यादी क्रमांक २ व ३ मधील अर्जदार मागासवर्गीय असल्याची सेवापुस्तक किंवा जातीच्या दाखल्याच्या आधारे खात्री करून घेतल्यानंतरच घरबांधणी मंजुरीचे आदेश काढावेत. सदर बाब १५ दिवसात पूर्ण न झाल्यास प्रमाणित रक्कम शासनास परत करण्यात यावी. जेणेकरून सदर रक्कम इतर पात्र अर्जदारास वितरीत करणे शक्य होईल. जर काही कारणास्तव अग्रिम मंजूर करण्यात येत नसेल, तर, तसे शासनास त्वरीत कळविण्यांत यावे. तसे न झाल्यास यासंदर्भात उद्भवणा-या अनियमिततेस संबंधित “नियंत्रक अधिकारी” जबाबदार राहतील याची कृपया नोंद घ्यावी.

(११) संबंधित अधिकारी आपल्या कार्यालयातून बदलून दुसरीकडे गेला असल्यास, अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर (BEAMS) Authorisation Slip काढण्यापूर्वी, त्याबाबतचा तपशील शासनास कळविण्यात यावा. तदनंतर, त्या अनुषंगाने, प्रणालीवर प्राधिकृत करण्यात आलेल्या रकमेमध्ये शासनाकडून आवश्यक ते बदल करण्यात आल्यानंतरच देयक तयार करण्याबाबतची पुढील कार्यवाही संबंधित नियंत्रक अधिकारी यांनी करावी.

(१२) घरबांधणी अग्रिमाच्या मुद्दलाची परतफेड "घरबांधणी अग्रिम -७६१०-शासकीय कर्मचारी इत्यादिना कर्जे-२०१, (००)(०१) घर बांधणीसाठी आगाऊ रकमा (७६१०५०१५)" या जमा शीर्षाखाली आणि व्याज "००४९-व्याज जमा-८००-इतर जमा (०१) (४४) (i) घरबांधणीसाठी आगाऊ रकमा (००४९१७३८) शासकीय कर्मचा-यांना दिलेल्या कर्जावरील व्याज ४४ (१) घरबांधणी अग्रिम" या जमा शीर्षाखाली जमा करण्यात यावे.

(१३) या शासन झापनान्वये प्रमाणित करण्यात आलेल्या अग्रिमावर वित्त विभागाने वेळोवेळी निश्चित केलेल्या दरानुसार व्याजाची आकारणी करण्यात यावी. सोबतच्या यादीतील अर्जदारांना प्रमाणित केलेले घरबांधणी अग्रिम हे संबंधित अर्जदाराच्या कार्यालय प्रमुख/नियंत्रक अधिकारी यांनी केलेल्या शिफारशीवरून प्रमाणित करण्यात येत आहे. त्यामुळे वित्त विभागाने निश्चित केलेल्या नियमांच्या अधीन राहून अग्रिमाचे वितरण करणे व अग्रिम व व्याज वसूल करणे याची सर्वस्वी जबाबदारी ही संबंधित कार्यालय प्रमुख/नियंत्रक अधिकारी यांची राहील.

(१४) प्रस्तुत शासन झापनान्वये ज्या अधिकारी/कर्मचारी यांना घरबांधणी अग्रिम मंजूर करण्यात आले आहे. त्यांच्या सेवापुस्तकात त्याबाबतची नोंद घेण्यात यावी. नोंद घेतलेल्या सेवापुस्तकाच्या पृष्ठाची छायांकित प्रत शासनास सादर करण्यात यावी.

(१५) सर्व नियंत्रक अधिकारांनी, उपलेखाशीर्षनिहाय व उद्दिष्टनिहाय मासिक खर्चाचे नियोजन करून अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीद्वारे (BEAMS) तरतुदीचे वाटप "आहरण व संवितरण अधिकारांना" करावे. सदर अनुदानातून केला जाणारा खर्च मासिक निधी विवरणपत्रानुसार संगणकीय अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीद्वारे (BEAMS) दरमहा त्या त्याच महिन्याचा खर्च त्याच महिन्यांमध्ये करण्यात यावा व तो मंजूर तरतुदींच्या मर्यादेत करण्यात यावा.

२. या बाबीवर होणारा खर्च “ विधि व न्याय विभाग मागणी क्रमांक जे-५, लेखाशीर्ष ७६१०-शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे (दत्तमत) (२०१)(००)(०१)-घरबांधणी अग्रिमे(अनिवार्य) (७६१० ०४७२) -५५, कर्जे व आगाऊ रकमा” खाली खर्ची टाकण्यात यावा व २०२५-२६ या चालू वित्तीय वर्षाकरिता मंजूर झालेल्या अर्थसंकल्पीय अनुदानातून भागविण्यात यावा.

३. वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक: विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम (भाग-२), दि. १७ एप्रिल २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका -१९७८, भाग पहिला, उप विभाग-१ मधील अ.क्र.११, मुंबई वित्तीय नियम-१९५९ मधील नियम क्र.१३४ अन्वये प्रशासनिक विभागाला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून प्रधान सचिव व वरिष्ठ विधि सल्लागार तथा विभाग प्रमुख यांच्या मान्यतेने प्रस्तुत शासन झापन निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन झापन महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २०२६०१२११३०४००६११२ असा आहे. हे झापन डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सागर ज. बोंद्रे)
उप विधि सल्लागार- नि-उप सचिव,
महाराष्ट्र शासन

सहपत्र :- विवरणपत्र -‘अ’ आणि यादी क्र. १, २ व ३

प्रति ,

१. प्रधान सचिव व विधि परामर्शी, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय,मुंबई.
२. प्रधान सचिव व वरिष्ठ विधि सल्लागार, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय मुंबई,
३. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई
४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र -१, मुंबई (२ प्रती).
५. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र -१, मुंबई (२ प्रती).
६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र २,नागपूर
७. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी , मुंबई
८. प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, कोल्हापूर
९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, कोल्हापूर
१०. उप विधि सल्लागार-नि-उप सचिव (कार्यासन-५), विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय मुंबई
११. कार्यासन अधिकारी, वित्त विभाग (अर्थसंकल्प ७ व १०/व्यय-१०) मंत्रालय, मुंबई
१२. कार्यासन अधिकारी (कार्या-२३ ,कार्या-२४), विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. निवड नस्ती (कार्यासन- ५), विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई

विवरणपत्र-अ

शासन झापन, विधि व न्याय विभाग, क्र. घबांआ १२२५/प्र.क्र. ४१ /का. ०५, दि. २१/१/२०२६ सोबतचे विवरणपत्र

(रक्कम रुपयात)

अ. क्र.	CO / DDO Code	मंजूरी /नियंत्रक अधिकारी	वितरीत करण्यात आलेले घरबांधणी अग्रीम (रुपये)
१	२	३	४
१	J००२६	प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, कोल्हापूर	३००००००
		एकूण	३००००००

(सागर ज. बोंद्रे)

उप विधि सलागार- नि-उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

वर्ग-१/२/३ चे अधिकारी / कर्मचारी								
शासन झापन, विधि व न्याय विभाग, क्र. घबांआ १२२५/प्र.क्र. ४१ /का. पाच, दि.२१/१/२०२६ सोबतचे विवरणपत्र (रक्कम रुपयात)								
अ.क्र.	अर्जदाराचे नाव	पदनाम	मंजूरी अधिकारी	प्रयोजन	अनुज्ञेय अग्रिम	मंजूर करावयाचे अग्रीम	हप्ता/एक रकमी	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	श्रीमती कविता बि. अग्रवाल	प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश	प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, कोलहापूर	गृहकर्ज परतफेड	३००००००	३००००००	एकरकमी	नियमाप्रमाणे
				एकूण		३००००००		

(सागर ज. बोंड्रे)

उप विधि सल्लागार- नि-उप सचिव, महाराष्ट्र शासन